

ZPÁTKY DO BOJE

Stříleli jsme psy. Ne omylem. Dělali jsme to záměrně a říkali tomu „Operace Scooby“. Psy zbožňuju, takže jsem o tom dost přemýšlel.

Poprvé to bylo z pudu sebezáchovy. Slyšel jsem, jak O'Leary vykřikl: „Kristova noho,“ a vedle něj stálo vychrtlé hnědé psisko a chlemtalo ze země krev, jako by pilo vodu z mísy. Americká krev to sice nebyla, ale stejně, ten čokl ji prostě chlemtal. Myslím, že tohle byla poslední kapka. Od té doby jsme psy stříleli v jednom kuse.

V tu chvíli nad tím moc neuvažujete. Spíš vás napadá, kdo všechno v tom baráku je, čím je vyzbrojený, jak vás a vaše partáky oddělá. Obcházíte blok za blokem, v rukách pušku s dostřelem 550 metrů, a z pěti střílíte do lidí uvnitř betonových kostek.

Přemýšlet člověk začíná až později, když mu na to dají čas. Víte, ona od války do obchodáku v Jacksonville nevede zas tak přímá cesta. Těsně před koncem bojového nasazení nás poslali do dočasného tábora, takové logistické základny uprostřed pouště, abychom tam trochu upustili páru. Doteď si nejsem jistý, co tím vlastně mysleli. Upustit páru. Sami jsme to pochopili tak, že si máme často honit ve sprchách, pálit jedno cigáro za druhým a celý den mastit karty. Zanedlouho nás ale odvezli do Kuvajtu a posadili nás do letadla domů.

A to je vlastně celé. V jednu chvíli jste uprostřed válečné zóny a vzápětí dřepíte v polstrované sedačce, zíráte na malou trysku, která vám do obličeje fouká chladný vzduch, a říkáte si, co tohle všechno kurva znamená? Stejně jako všichni ostatní svíráte mezi koleny pušku. Někteří mariňáci místo nich mají M9, ze kterých jim ovšem sundali bodáky, protože s noži se do letadla nesmí. Sice jste se sprchovali, ale do jednoho vypadáte ušmudlaně a pohuble. Všichni mají vpadlé oči a vyšisovaná konga. Zavřete oči a přemýšlíte.

Největší potíž je v tom, že vás nic nenapadá popořadě. Neřeknete si, jo, jasně, nejdřív jsem udělal A, pak B, pak C a potom D. Chvíli třeba vzpomínáte na domov a najednou jste zpátky v mučírně. Vidíte v chladáku naskládané kusy lidských těl a v kleci zavřeného toho retarda. Kdálak jako slepice. Hlavu měl scvrklou na velikost kokosového ořechu. Chvilku vám trvá, než si vybavíte, jak vám doktor vysvětloval, že mu do lebky píchali rtuť, ale ani pak vám to moc neštymuje.

Před očima vám probleskne to poslední, co jste viděli, když jste párkrát málem zařvali. Rozbitá televize a mrtvola nějakého čmouda. Zkrvavený Eicholtz. Poručík ve vysílačce.

Vypravíte si tu holčičku. Curtis našel její fotky ve stole. Na první byla rozkošná malá Iráčanka, mohlo jí být tak sedm nebo osm let, bosá a oblečená do krásných bílých šatů, skoro jako by šla poprvé ke svatému přijímání. Na další fotce byla v červených šatech, na vysokých podpatcích a se spoustou make-upu. Poslední fotka, stejné šaty, ovšem obličej má rozmazaný. A u hlavy si drží pistoli.

Snažil jsem se myslet i na jiné věci, třeba na svou ženu Cheryl. Má bledou pleť a jemné, tmavé chloupky na pažích. Stydí se za ně, ale mně přijdou hebké. Něžné.

Z myšlenek na Cheryl jsem se ale cítil provinile, takže jsem raději zavzpomínal na svobodníka Hernandezze, desátníka Smithe a Eicholtze. S Eicholtzem jsme si byli blízcí jako bratři. Společně jsme jednou zachránili život jinému mariňákovi. O pár týdnů později Eicholtz přelézal zeď, a když byl v půlce, nějaký vzbouřenec vykoukl z okna a střelil ho do zad.

Takže přemýšlím i o tom. Vidím před očima toho retarda, holčičku i zeď, na které umřel Eicholtz. Jednu věc vám ale musím říct. Hodně, ale jako fakt často přemýšlím i o těch zasraných psech.

A myslím také na svého psa. Pátera. Na útulek, ze kterého jsme si ho vyzvedávali, a jak mi Cheryl vysvětlovala, že si musíme vzít nějakého staršího psa, protože o ty nikdo nemá zájem. Vzpomínám, jak jsme ho nedokázali vůbec nic naučit. Jak neustále zvracel srágoxy, které v první řadě vůbec neměl jíst. Jak se potom vždycky provinile plížil pryč s ocasem u země, hlavou svěšenou a příkrčenýma zadníma nohama. Jak mu dva roky poté, co jsme si ho koupili, začala šedivět srst, a jak měl po čase na čumáku tolik bílých chlupů, že to vypadalo, jako by měl knír.

Takže takhle to dopadlo. Celou cestu jsem myslel na Pátera a Operaci Scooby.

Nevím, na zabíjení lidí se člověk možná i dá připravit. Střelbu si cvičíte na tercích ve tvaru lidského těla, takže na to připravení vlastně jste. Kromě nich samozřejmě máme i takzvané „psí terče“. Terče tvaru Delta. Jenže ty psa nepřipomínají ani zdálky.

Zabíjet lidi ale není snadné. Ve výcvikáči se mariňáci kasají, jak z nich budou hotoví Rambové, ale jakmile přijde na věc, očekává se od nich profesionalita. Většinou. Jednou jsme třeba objevili vzbouřence, který očividně mlel z posledního. U pusy krvavou pěnu, celý se třásl, prostě byl úplně na sračky, chápete? Schytl to ráží 7.62 do hrudi a pánve. Měl to už vyloženě za pár, ale náš výkonný důstojník k němu stejně přišel, vytasil svůj Ka-Bar a podřízl mu krk. Řekl nám: „Muže je dobrý zabíjet nožem.“ Mariňáci si mezi sebou vyměňovali pohledy, které říkaly: „Do hajzlu, co tohle mělo bejt?“ U svobodníka by taková hnusárna možná nepřekvapila, ale od důstojníka to nikdo nečekal.

Během letu jsem přemýšlel i o něm.

Je to vlastně docela legrační. Sedíte tam, v rukách kvér, ale munice žádná. Letadlo přistane v Irsku, aby doplnilo palivo. Všude je mlha, takže je hovno vidět, ale vy přesto víte, že jste v Irsku a že tu musí mít pivo. Jenže kapitán, zasařený civil, vám do interkomu přečte nějakou zprávu o tom, jak pro vás obecná nařízení platí až do příletu do Spojených států, takže jste de facto stále ve službě. Takže žádný chlast.

No, náš velící důstojník v tu chvíli vyskočil ze sedadla a řekl: „To dává asi takovej smysl jako hrát fotbal pálkou. Takže, mariňáci, máte rozchod tři hodiny. Slyšel jsem, že tu prej čepujou Guinness.“ Hurá hurá, pičo. Desátník Weissert si poručil pět piv najednou a nechal si je před sebou vyskládat do řady. Nedal si ani loka, jen je chvíli s blaženým výrazem ve tváři pozoroval. O’Leary mu povídá: „Kdyby ses viděl. Culíš se jak buzerant v čuráčím háji.“ Curtis tenhle výraz zbožňuje, takže se zachechtá a řekne: „To je teda pěk-

ně pojebanej háj,“ a v tu chvíli se začneme tlemit všichni, šťastní, že se můžeme uvolnit a ožrat jako dogy.

Ztřískali jsme se rychle. Většina z nás zhubla tak deset kilo a poslední kapku alkoholu jsme pili před sedmi měsíci. Svobodník MacManigan se v baru válel po podlaze, z maskáčů mu lezly koule, a on mariňákům nadával: „Nečum mi na kule, ty bukvice.“ Svobodník Slaughter vydržel celou půlhodinu, než na záchodech hodil šavli. Svobodník Craig, střízlivý mormon, mu tam pak pomáhal, zatímco svobodník Greeley, opilý mormon, blil ve vedlejší kabině. Zlískalo se dokonce i velení.

Bylo to fajn. Když jsme se vrátili do letadla, okamžitě jsme všichni odpadli. Probrali jsme se až v Americe.

Jediný zádrhel spočíval v tom, že když jsme dosedli na námořní leteckou základnu Cherry Point, nebyl tam ani živáček. Byla půlnoc, strašná kosa a polovinou z nás cloumala první kocovina po několika měsících, což bylo sice na pytel, ale zároveň i fajn. Jen co jsme se vyštrachali z letadla, čekala na nás jen prázdná přistávací plocha, asi šest vojáků na výpomoc a pár zaparkovaných nákladáků. Z rodiny nikdo.

Velitelé nám vysvětlili, že na nás všichni čekají na základně Lejeune. Čím rychleji všechno přeskládáme, tím dříve se s nimi uvidíme.

Příjem. Rozdělili jsme se do pracovních skupin a začali házet jezevce a loďáky na korby. Vcelku dřina, ale člověku se v té zimě alespoň rozproudila krev. A taky se tím vypotilo trochu alkoholu.

Pak nám přistavili autobusy a my nastoupili. Byli jsme tam namačkaní jak sardinky, hlavně M16 nám navzdory bezpeč-

nostním pravidlům mířily do všech stran, ale nám to bylo u prdele.

Cesta z Cherry Pointu do Lejeune trvá cirka hodinu. Nejdřív se jede lesem, takže toho v noci není moc vidět. A ani když se napojíte na čtyřiadvacítku, tak se to nezlepší. Spousta krámů, co ještě neotevřely. U benzinek a barů září neonová světla. Trošku jsem rozpoznával, kde vlastně jsem, ale doma jsem si nepřipadal. Říkal jsem si, že ten pravý pocit domova přijde, až políbím manželku a pohladím si psa.

Do Lejeune jsme vjeli postranní bránou, která je zhruba deset minut cesty od areálu našeho praporu. Spíš patnáct, napadlo mě, protože tenhle řidič s námi jede jako s hnojem. Když jsme se dokodrcali na McHughovku, všichni začali být trochu natěšení. A pak řidič uhnul na áčko. To prochází naším areálem. Okamžitě jsem zmerčil kasárna a řekl si, už jsme tady. Jenže autobus se zastavil nějakých čtyři sta metrů před nimi. Přímo před zbrojnicí. Klidně jsem mohl za rodinnými příslušníky doběhnout. Viděl jsem, že za kasárnami vytvořili něco jako uvítací prostor a že tam svítí světla. Všude stála auta. Ulicí se k nám nesl hluk davu. Čekali tam na nás příbuzní. Ale my se postavili do řady a mysleli jen na to, jak jsou blízko. Já myslel na Cheryl a Pátera. A čekalo se.

Když jsem se dostal k okýnku a odevzdal svoji pušku, trochu mě to zarazilo. Bylo to po několika měsících poprvé, co jsem ji neměl u sebe. Nevěděl jsem, co s rukama. Nejdřív jsem si je dal do kapes, pak je zase vyndal a překřížil si je na prsou a nakonec jsem je nechal volně a nečinně viset podél těla.

Jakmile se odevzdaly všechny kvéry, nadrotmistr si nás nechal na férovku nastoupit do pochodové formace. Ve-

předu nějaký šašek dokonce mával korouhví. A my maširovali po áčku. Jen co jsme došli k prvním kasárnám, lidé nás začali hlasitě vítat. Neviděl jsem je, dokud jsme nezahnuli za roh, ale pak najednou byli přímo před námi. Ohromná zeď lidí, kteří stáli pod venkovními reflektory a mávali na nás transparenty. Světla ale byla příliš jasná a mířila přímo na nás, takže mezi lidmi bylo těžké někoho rozeznat. Kousek stranou stály piknikové stoly a nějaký mariňák v letňáčkách tam griloval hot dogy. A taky tam byl nafukovací hrad. Fakt že jo, bez prdele.

Pochodovali jsme dál. Pár dalších mariňáků v maskáčích drželo lidi u kraje a my maširovali tak dlouho, dokud jsme všichni nestáli přímo proti davu. Teprve v tu chvíli nám dal nadrotmistr povel k zastavení.

Všiml jsem si televizních kamer. Všude vlála spousta amerických vlajek. Celá MacManiganova famílie se nacpala do první řady, přímo doprostřed, a nad hlavami drželi transparent s nápisem: SLÁVA SVOBODNÍKU BRADLEYMU MACMANIGANOVI. JSME NA TEBE PYŠNÍ.

Projel jsem celý dav očima sem a tam. Ještě v Kuvajtu jsem Cheryl zavolał, žádné vykecávání, jenom „Čau, všechno v pohodě“ a „Jo, do osmačtyřiceti hodin jsme tam. Když tak brnkni tomu chlapíkovi z Úřadu pro rodinný záležitosti. On už ti řekne, kdy tam máš bejt“. Říkala, že přijede, ale po telefonu to znělo zvláště. Naživo jsem její hlas neslyšel už hrozně dlouho.

Pak jsem uviděl Eicholtzova tátu. I on měl v rukách transparent. Psalo se na něm: VÍTEJTE DOMA, HRDINOVÉ ROTY BRAVO. Podíval jsem se na něj a vzpomněl si, jak

jsem si o něm při odjezdu myslel: „To bude Eicholtzův táta.“ A v tu chvíli nám dali rozchod. A zároveň pustili i rodiny.

Ani jsem se nehnul, zatímco všichni mariňáci kolem mě, Curtis, O’Leary, MacManigan, Craig i Weissert, se rozběhli k davu. Spousta lidí se jim vydala naproti. I Eicholtzův táta popošel dopředu.

Potřásal si rukou s každým mariňákem, který procházel kolem. Myslím, že ho spousta kluků ani nepoznala, a ačkoliv jsem věděl, že bych mu měl něco říct, neudělal jsem to. Ustoupil jsem kousek dozadu, vyhlížel manželku a uviděl svoje jméno na jedné cedulce: SERŽANTE PRICI, stálo na začátku. Zbytek jsem neviděl, protože mi lidé v davu zakrývali výhled. Ani jsem nevěděl, kdo tu ceduli drží. Vydal jsem se k ní, pryč od Eicholtzova táty, který zrovna objímal Curtise, a spatřil zbytek nápisu: SERŽANTE PRICI, KDYŽ SES KONEČNĚ VRÁTIL DOMŮ, ČEKÁ TĚ SPOUSTA ÚKOLŮ. UDĚLEJ: 1) MI TO, 2) OPAKUJ ČÍSLO 1.

A tu ceduli držela Cheryl.

Sice byla kosa, ale přesto měla na sobě jen maskáčové kraťasy a tílko. Nejspíš si je oblékla kvůli mně. Byla štíhlejší, než jsem si ji pamatoval. Také měla více make-upu. Byl jsem nervózní, unavený a ona vypadala trochu jinak. Ale byla to ona.

Obklopovali nás ztrhaní mariňáci a široké úsměvy a rodinní příslušníci. Došel jsem k Cheryl, a jen co mě uviděla, celá se rozzářila. Bylo to už pěkně dlouho, co se na mě nějaká žena takhle usmála. Naklonil jsem se k ní a políbil ji. Přišlo mi, že bych asi měl. Jenže jsme se nelíbili strašně dlouho

a oba jsme byli nesví, takže jsme nakonec jen tak na sucho přitiskli rty k sobě. No nevím. Maličko ode mě odstoupila, podívala se na mě, položila mi ruce na ramena a rozbrečela se. Sáhla si k obličejí, promnula si oči, objala mě a přitáhla si mě k sobě.

Její poddajné tělo mi krásně zapadlo do náruče. Po celou službu jsem spal buď na zemi, nebo na kabriu. Na těle jsem měl neprůstřelnou vestu a chrániče a přes sebe přehozenou leda pušku. Nic podobného Cheryl jsem celých sedm měsíců nezakusil. Jako bych téměř zapomněl, jaký to byl pocit, nebo jako bych to nikdy nezažil, a teď jsem najednou cítil něco zbrusu nového, vedle čeho všechno ostatní bledlo a ustupovalo do pozadí podobně jako šed' před barvami. Pak se mě pustila, já ji chytil za ruku, společně jsme posbírali moje věci a odešli.

Zeptala se mě, jestli bych chtěl řídit, a to si piš, že chtěl, takže jsem si vlezl za volant. Musím říct, že po docela dlouhé době. Zařadil jsem zpátečku, vycouval a rozjel se domů. Napadlo mě, že bychom to mohli zaparkovat někde v přítmí a přitulit se k sobě na zadním sedadle jako kdysi na střední. Ale nakonec jsem z parkoviště najel přímo na McHughovku. Jet tudy autem bylo úplně jiné, než když jsme přijížděli autobusem. Takhle Lejeune vypadá ve skutečnosti. Tudy jsem jezdil do práce. A teď byla všude tma. A ticho.

Cheryl se mě zeptala: „Jak ti je?“ Čímž měla na mysli: Jaký to tam bylo? Jeblo ti z toho?

Odpověděl jsem: „Dobry. V pohodě.“

A pak bylo zase ticho. Odbočili jsme na Holmcombou a já byl rád, že řídím. Mohl jsem se na něco soustředit.